Hörnet under Hättebo

150

HÖRNET Backstuga Hättebo

Den äldsta backstugan Hörnet låg alldeles norr om vägen mellan Hättebo och Steningaryd och nära gränsen till Svensbygd. Det omnämnes första gången 1789. Då var det endast en jordkula. Det är möjligt, att Peter Andersson byggde om och byggde till huset, när han flyttade dit. Det var en mycket dålig och liten backstuga, "inte stort bättre än en jordkula", är det samfällda omdömet. Backstugan var bebodd till omkring 1895.

Vid den tiden byggde "Massa-Jödden" upp sig en stuga vid Ekhultsvägen, c:a 70 m från Intäkts gräns. Den stugan låg alldeles väster om vägen och var 6 . 5 meter. Köket var i norra ändan av huset. I södra ändan hade de svarv. När Lena var död och Johan tagits in på ålderdomshemmet i Nydala, revs huset och flyttades till Stensholm under Långö, som då hade brunnit.

Johannes Karlsson, född 1748 och död 1803 på Hörnet.
Gift 1771 med
Annika Tomasdotter, född 25/3 1753 på Stjärnebo under Hubbestad och död 2/1 1829 på Hörnet

Maja	född 1771	i Svensbygd	
Karl	1779	"	
Anna Katarina	1783	"	
Anders	1787	"	Död 1792
Maja	1790	på Hörnet	
Anders	6/2 1793	"	

Johannes och Annika var tidigare brukare i Svensbygd. De blev utfattiga och hade det missödet att nödgas bo i en jordhytta. Slutligen fick de en stuga på Svensbygds ägor. (Men stugan är hela tiden förd under Hättebo). När Annika avled 1829 sägs i dödboken: Mannen dog för 32 år sedan. Har likväl endast 1 1/2 år njutit fattigunderstöd. Sjuknade nyårsaftonen och blev genast mållös.
1776 är familjen skriven i Svensbygd som brukare. Från 1789 är de skrivna på en backstuga men 1791-93 som inhyses i Intäkt. Från 1793 är de skrivna på backstugan. Det är möjligt, att de inhystes i Intäkt, medan mannen byggde om jordkulan till en stuga.

Peter Andersson, född 26/4 1783 i Svensbygd och död 29/10 1859 på Hörnet. Gift 25/7 1808 med
Stina Petersdotter, född 10/11 1779 på Rosendal och död 27/2 1867 på Hörnet

Anna Kajsa	född 23/11	1808 i Svensbygd	
Jonas Peter	1/3	1811 i Hättebo.	Död 4/3 37
Anders	15/7	1814 "	Död 26/6 57

Peter brukade en gård i Svensbygd till 1810, då han flyttade till Hättebo. 1846 till Hörnet. Haft 8 barn, varav endast en dotter överlevde föräldrarna. Hustrun Stina var sjuklig under lång tid. Stina fick från 1865 hälften av den fattigstat, som blivit ledig efter änkan Maja Petersdotter från Lilla Hättebo.
Eftersom backstugan Hörnet varit öde mer än 15 år, när Peter flyttade in, bör han rimligen ha ombyggt huset.

Magnus Bengtsson, född 1/7 1803 på Sandbäcken och död 30/8 1868 på Hörnet

Jonas Peter	född 12/3	1838 på	Sandbäcken
Anna Lisa	9/7	1841	"
Augusta Justina	22/7	1865 på	Hörnet
Emma Jolanta	27/8	1870	"
Johannes	28/4	1844 på	Sandbäcken

Tidigare bott på Sandbäcken. 1860 till fattigstugan. 1864 till Hörnet. Levde i stort lekamligt och andligt elände. Magnus hade från 19 års ålder tjänt i Gåeryd, Skuggebo, Skärvälla, Nydala, Långö Norregård, Sandbäcken och Loberget.
Dottern Anna Lisa gifte sig 1876 och flyttade med sina barn till Hjälmseryds sn.
Sonen Johannes blev skomakare och kallades Johannes på Källeberg. Om Johannes finns en vitt utbredd tradition, att han var i Tyskland (Pommern) och lärde sig göra skor.Där blev han bekant med en flicka, som följde med till Sverige. Av okänd anledning mördade han henne och begrov henne på skogen mellan Svensbygd och Hörnet. Så fast är traditionen, att man vet, att folk varit och grävt i skogen för att finna resterna. Man tror sig också veta, att Johannes på sitt yttersta bekänt brottet för en pastor. Vidare är det allom bekant, att Johannes hade sin spiritus med sig till ålderdomshemmet.

Jonas Peter Magnusson, född 12/3 1838 på Sandbäcken och död 2/1 1895 på Hörnet. Gift 29/4 1867 med
Lena Katarina Karlsdotter, född 1/9 1840 i Göljaryd i Hjälmseryds sn och död 22/3 1930 på Hörnet

Karl August	född	20/9	1868	på Hörnet
Anna Kristina		7/1	1872	"
Peter Johan		30/11	1873	"
Frans Axel		9/4	1877	"
Augusta Kristina Cecilia		31/8	1880	"
Gustav Natanael		14/2	1884	"

Jonas, Massa-Jödden kallad, bodde på backstugan Hörnet på dess gamla plats från giftermålet. Under sina sista år byggde han upp en ny backstuga utmed Ekhults-vägen. Det var i princip förbjudet att ta timmer i större mängd från Kronans gård i Hättebo. När Jonas byggde, kom kronojägaren och frågade folk, om Jonas kört hem timret. Alla visste, vad kronojägaren var ute efter, och förklarade samstämmigt, att Jonas burit hem allt timret. "Det är bara byrer", sa Massa-Jödden. Jonas var snickare och svarvare. Lena trampade, när Jonas svarvade stolapinnar. När de fått ett lass stolapinnar färdiga, lånte de häst i Hättebo och körde pinnarna till Jönköping. En gång stod Lena så nära spisen och trampade svarven, att det tog eld i hennes kläder. Då sprang Johan till Lindbergs på Sandbäcken för att hämta hjälp. Någon tid drevs svarven med vatten från den lilla bäcken vid stugan.
Sonen Karl gift 12/6 1891 med Amalia Urania Olaidotter, född 10/5 1867 i Hjälmseryds sn. Flyttade till Långö som svarvare 1892.
Dottern Anna Kristina avled 10/12 1872.
Sonen Johan hade grå starr och kallades "Blinne-Johan" eller Massa Jödda Johan. 1931 intogs han på ålderdomshemmet i Nydala, och till sist bodde han på ålderdomshemmet i Vrigstad. Det var en liten, pigg och slagfärdig gubbe. Var morgon gick han ut på trappan och kände med händerna, om det var regn eller varmt. Han mindes vädret dag för dag under flera decennier tillbaka.
Ett yttrande av Johan var: Det är med de religiöse som med träden i skogen. När det blåser, börjar de vaja och röra sig, men när det blir lugnt, står de där lika raka.
Man har givetvis också en förklaring till varför Johan blev blind: De som arrenderade Hättebo hade lagt en sjuker lammonge ve öppne spisen. Å då kom Lena å feck se lammongen, när ho va på dä viset, å sen feck Johan samme ögen som den sjuke lammongen. - Så har Mandus i Ringås hört berättas.
Axel och Augusta for 1902 till Amerika.
Yngste sonen avled 19/5 1884.